

Jeg erindrer, at en, der stod den første Styrelse meget nær, den Gang udtalte, at Kvindesagen var en *Skolesag*. Det var vist ganske naturligt, at man den Gang først og fremmest satte Kraft ind paa at dygtiggøre Kvinderne til selvstændigt Erhverv, og det har sikkert ogsaa vist sig, at man greb rigtig, idet man søgte at naa dette ved at oprette *Fagskoler*. Denne pædagogiske Tendens fandt ogsaa sit Udtryk i Lovenes første Paragraf: „Kvindesamfundets Formaal er at hæve Kvinden i aandelig, sædelig og økonomisk Henseende.“

Ligesaa naturligt var det, at man senere følte Trang til at brede sine Ideer i en større Kreds. Den anden og kortere Periode, fra 1883 til 1888, var betegnet af en meget levende *Agitation*; Sjælen i denne *Agitation* var et Triumvirat bestaaende af Fru *Stampe-Feddersen*, Frøken *Falbe-Hansen* og Hr. *Høgsbro*. I Diskussionsmøder i Hovedstaden og over hele Landet behandledes en Mængde Spørgsmaal, som den Gang var ny og rundt omkring vakte en levende Interesse — Spørgsmaal som: Kvinderne og Biblen, det uægte Barns og dets Moders Retsstilling, Sædelighedsspørgsmaalet, Tjenestepigesagen, Dragtreformspørgsmaalet, Sygeplejesagen, Kvindens retslige Stilling og mange andre. Man udgav Smaaskrifter — af hvilke et enkelt, *Astrid Stampe: Kvindesagen*, i Tidens Løb er spredt i et Antal af 10,000 Eksemplarer — man stiftede sit eget Blad, brugte kort sagt alle Midler til at sprede Kundskab og Interesse for Kvindesagen over det hele Land. I den mundtlige og skriftlige Diskussion i denne første Tid deltog Mænd og Kvinder som *Hostrup*, *Bjørnson*, *Kristoffer Janson*, *Poul la Cour*, *Rubin*, *Starcke*, *Anna Bugge-Wicksell* o. fl. Som Foredragsholdere og Bidragydere til Bladet kan vi, foruden de forskellige Tidens Styrelse og dennes nærmeste Kreds, nævne mange Navne: Fru *Adlersparre (Esselde)*, *L. Bramsen*, *Caroline Biggs*, *Anna Brosbøll*, *Camilla Collett*, *Rachel Foster*, *Agnes Gjørting*, *Alexandra Gripenberg*, *Aasta Hansten*, *Ellen Key*, *Laura Kieler*, *Johanne Krebs*, *Anne-Charlotte Leffler*, *Elisabeth Løfgren*, *Ragna Nielsen*, f. *Ullman*, *Magdalene Thoresen*, *Clara Tschudi*, *Vilhelmine Ullman*, f. *Duncker*, *N. Zahle*, *E. Zakrzewska*.

Det var især paa Landet, denne Bevægelse vakte Inter-